

Norskish

1.

2001. Mye skjedde da: to fly ble kapret av terrorister og flydd rett inn i Twin Towers. Krig i Afghanistan. En gutt på 15 ble knivstukket i Oslo. Kronprinsen giftet seg. Så kom jeg da. Arin Masood. Masood er fra pappa. Mamma ville ta Arin, fordi Arin betyr *den brennende* på kurdisk. *Den brennende*. Ganske fett egentlig. Det er tradisjon å kalle den førstefødte for Mohammed, men de er heller litt utradisjonelle. Ha et spesielt, mer unikt navn enn de andre.

2.

Når man er et barn, så lever man. Driter i alt. Forestiller seg at sand i sandkassen er noe helt magisk og tror de kan spise det. Plutselig hyler de og roper etter mamma. Når man tar opp en pinne så er det en tryllestav. Du kan bli som Gandalf eller Harry Potter. Jeg oppdaget tidlig at jeg var annerledes enn andre.

Det var i første klasse. Vi måtte være ute, siden det var en varm dag. Jeg skulle til klassekameratene mine som var på lekeplassen ved inngangen. Det lå en sklie, stang som man holder fast i og sklir ned. Pluss klatrestativ. Skolen hadde en annen stor lekeplass også. Den var bare et par meter unna. Der lå huskene. I det jeg nærmet meg kameratene mine, blir jeg plutselig dratt vekk av to gutter som gikk i femte eller noe. Ble dyttet mot veggen. Jeg skjønnte ikke hvorfor først. Man tenker ikke over sånt, men jeg skjønnte noe var feil. Barn vet godt når ting er galt.

Du har et sted å dra til og når noen stopper deg, så er det noe feil.

Jeg fant aldri ut hva de het før jeg gikk i sjuende. Mamma fant de gamle skolekatalogene. Jeg gadd ikke å se meg på bildet. Jeg sjekket heller de andre klassene. Når begge ansiktene dukket opp så fant jeg endelig ut navnet deres. Edvard. Kasper. Edvard så ut som en rotte. Tennene hans hadde mye mellomrom. Brune øyne. Håret hans var klissete med mye hårgelé. Han hadde en hvit t-skjorte og en brun-svart rutete skjorte over. Kasper hadde smale øyner. Regulering. Håret lå i en sleik, som glinset i sola. Blå øyne. En blå t-skjorte med små hvite prikker på. Kasper.

«Hva er det du skal, din sjokoladegrise?» sa Edvard.

«Leke med de andre,» svarte jeg

«Hvorfor?» Kasper svarte, «Ingen vil leke med sjokoladegrise. Du spiser så mye sjokolade at du ser ut som en grise!»

Jeg kjente at jeg ville slå de. Hoppe på dem og bite de på nakken som et ekkelt monster.

«La meg være!» svarte jeg.

Men det gjorde de ikke.

3.

Var på jobben i dag, jobber på en bokhandel, ganske chill der. Jeg er ikke veldig en stor bok-nerd, (sist gang jeg leste så var det Harry Potter), så skjønner ikke hvordan jeg fikk jobben en gang, men jeg er den eneste der som er utlending. Kollegene mine er hvite, noen eldre og noen yngre. Etter å ha jobbet her en stund så kjenner jeg fort igjen bøkene. Hva de handler om og sånt. Hvis de trenger hjelp med å finne en bok, så søker jeg det opp og finner det for dem, men når jeg kommer tilbake til skjermen så leser jeg hva boka handler om.

Jeg skulle hjelpe en eldre dame med å finne en bok. En sånn selvhjelpsbok. Skjønner ikke hvorfor det selger så mye her. *Tenke klart, å være en vinner, livsmestring, mindfulness.* Jeg fant boka hun trengte, plutselig stirret hun på meg lenge. Du vet det blikket eldre gir, når de smiler litt og hvordan øynene deres

skinner?

«Trenger du mer hjelp?» spurte jeg, i håp om at hun ville si nei og avslutte samtalen.

«Nei, du. Jeg var bare veldig fascinert av deg.»

Jeg tror jeg hadde en *hva-faen-sa-du-til-meg?*-ansikt for hun begynte å ta et skritt tilbake.

«Unnskyld?», sa jeg med en hyggelig tone.

«Hvor er det du kommer fra?»

«Kurdistan», måtte tvinge fram et smil.

«Åja, du er kurder ja. Kjenner mange kurdere selv.»

Det var sikkert en løgn.

«Så koselig.»

Jeg så på bøkene på hylla nå, prøvde å se etter noe som var på feil plass eller om noen stakk ut så jeg kunne dytte den inn igjen.

«Er hele familien fra Kurdistan eller?»

«Ja, det er de. Men er det noe annet du trenger hjel-»

«Er du født her?»

Nei, jeg snakker flytende norsk, så jeg er i hvert fall ikke født her.

Hadde vært gøy hvis jeg sa det, og se hun rødme og bli sinna på meg. Kanskje da kaller hun sjefen for å si at jeg kalte henne en kjerring, så sjefen sparker meg.

«Ja, det er jeg», tok et skritt tilbake. Hun må jo skjønne at jeg er på jobb og ikke en kunde.

«Men er det noe annet du trenger hjelp med?», spurte jeg

ordentlig.

Hun stirret på hyllene og ikke på meg. Øynene hennes bevegde seg. Hun så etter en annen bok, men jeg så at hun ikke ville spørre meg. Jeg trakk pusten dypt. Pustet ut gjennom nesa, så hun ikke hørte det. Jeg tok enda et skritt tilbake, snudde meg og gikk mot kassa.

Det å være ved kassa er det roligste delen av jobben. Jeg bare skanner bøker for kundene og spør dem «Trenger du en pose?» eller «Trenger du kvitteringen?», de fleste sier nei til posen, folk har blitt *litt* mer klimavennlig, men kvitteringen skal de ha. Viktig med kvittering, så kan de komme tilbake og klage på at boken var dårlig, bytte bok eller at de angrer. Som han ene gammer'n som kom inn til butikken og kjeftet på meg fordi jeg anbefalte en dårlig bok til han.

«Men jeg kan ikke gi deg pengene tilbake, for du har lest boken og jeg kan se ryggen av boka er litt bøyd, sidene er også mer åpne. Så du kan dessverre ikke returnere den tilbake», sa jeg. Han tok boka og stakk ut.

En dame med brunt hår kom fram. Øynene hennes var smale, hun hadde rød lepestift. Skinnjakke. Hun la boka på kassa og det var *Tjenerinnens Beretning* av Atwood. Kunden var kanskje en feminist eller glad i dystopier. Jeg tok boken, skannet den og fortalte henne prisen. Hun ville ikke ha pose, bare kvittering.

Den eldre damen var der fortsatt. Hun gikk mot krimavdelingen. Det er noe med gamle detektiver som drikker seg dritings, røyker mye og har trøbbel med ekskona. Oppskriften på bestselgere. Så kom hun mot kassa. Hun så ikke på meg engang. Hun skulle kjøpe *Islam, den 11. landeplage*. Jeg stirret intenst på omslaget. Jeg så på den eldre dama igjen. Ikke noe øyekontakt. Jeg tok imot boken, skanna den, sa prisen og hun tok fram kontanter. Hun lå den på bordet. Jeg tok den og spurte «Kvittering?», med en flat tone. Hun nikket og stakk.

4.

Å sitte på et hardt teppe på gulvet i mange timer gjør veldig vondt. Ryggen og nakken verker. Du har lyst til å strekke beina ut, men du må sitte beina i kryss. Så er magen din full fordi du har spist så mye mat som moren din har lagd for sånn 10 stykker. Jeg ante ikke hvorfor vi hadde så stor middag, men tror vi skulle feire noen. Mamma lagde ordentlig god ris, ikke sånn Uncle Ben ris, dette er spesiell ris. Mamma har det i en sånn svær juleboks. Hun bruker en spesiell kopp, bare glasskopp egentlig, og heller ris inni den. Så regner hun ut hvor mye ris hun trenger per person. 1 kopp er 1 person.

Jeg tok ut søppelsekkposer for å legge på bakken i stua. Mamma ba meg å ikke ta den svarte posen.

«Du må ta den med som har blomster på, den er mye finere.» sa hun.

Det var bare en nesten gjennomsiktig pose med røde blomster på. Jeg klypte det og la det ned i stua. Satte ut tallerkener og kopper. Søsteren min støvsuga huset. Pappa var ute og røyka. Jeg ville bare ligge i senga og slappe av. Ville ikke høre på niesen min eller fetteren min løpe rundt og skade seg selv på noe og skriker etter tante (har 2 tanter).

Det ringte på dørklokka og det var onkel Nari med kjæresten, Laila. Onkel ga pappa en håndhilsen og kinn-mot-kinn-kyss. Mamma og kjæresten klemte hverandre og ga en kinn-mot-kinn-kyss. Samme greie med meg og søsteren min. Håndhilsning, plutselig en klem.

«Aringian, hvordan går det med deg?», «Se på deg, du har vokst så mye», «Går du på skole fortsatt?».

Jeg får de samme spørsmålene fra hvert eneste familiemedlem. Vi dro til stua og satt oss på sofaene. TVen var på. Mamma tok fjernkontrollen og satte lyden ned.

«Trenger dere te?» spurte hun.

«Neida, kjære deg, det går helt fint.» kjæresten til onkel svarte.

«Jo da, jeg kan gjerne hente te til dere. Vil dere også ha kjeks?» sa mamma.

«Nei, det går helt fint altså», ikke noe irritasjon heller på ansiktet hennes.

«Slutt å tull, jeg går og henter nå.» Mamma sto opp og

forsvant ut.

Vi stirret på TVen. Det var en dame med halssmykker lagd av gull. En grønn kjole som ser ut som noe fra Lord of the Rings. Det er mye gull på kjolene også. De føles ut som silke. Mamma har et par av de i klesskapet hennes. Dama på TVen lagde mat. Hun har sånn et eget matprogram mamma bruker for å lære nye retter, men i kveld lager hun Dolma for familien.

Du vet sikkert ikke hva det er. Du er sikkert opptatt med den nydelige laksen, tacofredagen eller fårrikål. Nordmenn går glipp av mye god mat. Spesielt Dolma. Det er liksom ris stappa inni vinblader, paprika, løk og virkelig godt lammekjøtt. Så koker du det lenge. Huset kommer til å lukte som Dolma overalt da, men det er en god lukt.

«Hvordan går det med skole, Arin?» det var stemmen til onkel.

«Alt bra.» svarte jeg

«Han gjør det veldig bra,» det var pappa,

«Han fikk god karakter i norsk, ikke sant Arin? Han fikk 5!»

«Jepp. Fikk 5.» jeg smilte. Jeg fikk egentlig 4+, men tenker det er bedre å si at det var en 5er.

«Mashallah!», ropte onkel.

Jeg sto opp og sa jeg skulle på do. Jeg gikk forbi mamma på kjøkkenet. Så ut på vinduet og så tantene mine og bestemor

komme mot huset. Jeg fortalte til mamma. Hun så litt skuffa ut, heller nesten en irritasjon på henne enn en skuffelse. Bare håper at det går fint med henne. Jeg gikk ut og dro til rommet og lå meg på senga. Sjekket snap. Svarte Lars, Herman og Alex. Spurte hva de gjorde.

«Ikke noe spess, dd?», var det jeg fikk tilbake.

«Familiebesøk, hele faen meg slekta kommer jo», svarte jeg.

«Lol», fikk jeg tilbake.

Jeg hørte ringeklokka igjen. De var her. Hørte døra åpne og mamma snakke med dem. Nevøen og niesen min ropte, og jeg antyder de ga en klem til mamma. Vedder at tantene mine ga dem en pep-talk før de ringte på døra.

«Dere må oppføre dere! Dere skal si hei og gi henne en klem,» kunne bare forestille det. Jeg gikk mot døren og åpnet forsiktig, bare en liten sprekk, så de kunne ikke se meg.

«Hvor er Larim?», mamma spurte. Larim er bestefaren min.

«Han er syk, så han ville slappe av,» bestemor svarte. Hver gang jeg så hun, føltes som at hun har blitt mer og mer eldre. Ansiktet har blitt mer rynkete. Ryggen hennes er som Quasimodo sin rygg. Tantene mine, Sarim og Ina, ser ikke ut som 40 en gang. Ville sagt 30 år. De gikk videre mot stuen. Jeg tok et drag luft og pustet langsomt ut. Jeg gikk ut av rommet og

mot stua.

«Næmen, Arin!» utropte bestemor. Hun gikk mot meg og ga meg en lang klem og kysser på kinnene.

«Hvordan går det med deg? Se på deg, du har vokst opp mye! Hvordan er skole?»

«Alt bra med skole og meg,» jeg tvang fram et smil.

«Skal vi endelig spise?», sa onkel.

«Tror det er på tide!», sa tante 1.

*

Kurdisk mat, det skal jeg love deg, det er noe av det beste!

Lukten føles så eksotisk ut, liksom fra en drøm. Ingenting annet kan slå lukten av Dolma. Den store dampen som bare sniker seg inn i nesa og den store platen med mat.

Vi spiste alle sammen og snakka ikke så mye, eller jeg snakka ikke så mye. Bestemor fortalte mye drama, hun elsker sånt, om naboen sin og hvor dritt de er. Klage på hvordan de parkerer:

«De parkerer som idioter! Jeg kunne gjort det mye bedre!», sa hun. Hun har ikke lappen en gang, så tviler sterkt på hun klarer det. Onkel snakket om hvor dritt jobben hans er:

«Jeg sverger, de nordmennene er respektløse!», han jobber på Narvesen. Tantene mine passer på ungene og at de faktisk spiser maten. Men Narid, tante Sarim sitt barn, ville ikke. Så tante skrek på stakkaren, men det funket.

Jeg og søsteren min bare holdt kjeft. Vi hadde ikke noe å tilføye til samtalene. Vi var som fluer på veggen. Etter jeg hadde spist opp, så tok jeg med tallerken og alt og dro til kjøkkenet. Mamma kom bak meg og sa:

«Hun holder aldri kjeft hun».

«Du sier ikke det,» svarte jeg, «kan jeg dra på rommet mitt forresten, ser ut som dere ikke trenger meg lenger.»

«Ja ja, bare gå på rommet du. Kan hende jeg sender melding, så bare følg med på telefonen.»

Jeg gikk videre på rommet og lå rett på senga. Magen min var så full at jeg trodde det skulle eksplodere nesten. Jeg lukka øynene. Drømmene mine begynte å dukke fram og jeg sovna.

Jeg våknet opp av skriking fra stua. Jeg sto rett opp og løpte ut av rommet og sto ved kjøkkenveggen, de kunne ikke se meg. Men faen, så mye skriking har jeg ikke hørt fra dem. Dette var ikke en sånn vanlig skriking som mange utlendinger gjør når de er ute, dette var sånn ordentlig sint skrik.

«Du kommer hit med tøvet og dine løgner hele jævla tiden!», det var mamma.

«Åh, bare hold kjeft du! Du er verre selv!», det var bestemor.

«Løgn! Du har alltid jugd siden jeg var et barn. Du har jugd til meg, Sabira, Ina, Nari og Larim!

Et eller annet, kanskje en vase, knuste. Nevøen og niesen

min hylte og grinte, skriket deres var kanskje verst. Det skjæret gjennom ørene mine. Kroppen min fryste seg. Hjertet mitt eksploderer snart. Hendene mine sitter klamt mot veggen. Jeg hørte skritt. Kroppen min løste seg, og jeg snek fort tilbake til rommet. Døren litt åpent. Det var bestemor. For å være en 70 år gammel dame, så var hun sprek som bare det! Hun forsvant ut. Mamma kom rett bak, og skrek mot henne.

«Du kan bare drite i å komme tilbake hit, din løgner! Esel!» hun stormet inn igjen og lukket døren hardt.

